

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «КИЄВО-МОГИЛЯНСЬКА АКАДЕМІЯ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Президент
Національного університету
«Києво-Могилянська академія»

А. А. Мелешевич
29 березня 2018 р.

ПРОГРАМА ДОДАТКОВОГО ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для здобуття ступеня магістра за спеціальністю
072 «ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ»
(галузь знань 07 «Управління та адміністрування»)
на основі освітнього ступеня бакалавра або освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста,
здобутого за іншою спеціальністю (напрямом підготовки)

Схвалено
Вченою радою
факультету економічних наук
(протокол № 1 від 11 січня 2018 р.)

Голова Вченої ради
декан

О. В. Гуменна

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Додаткове фахове вступне випробування зі спеціальності **072 «Фінанси, банківська справа та страхування»** передбачено Правилами прийому до Національного університету «Києво-Могилянська академія» у 2018 р. для тих абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття ступеня магістра на основі освітнього ступеня (або освітньо-кваліфікаційного рівня), здобутого за іншою спеціальністю.

Додаткове фахове вступне випробування зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» має за мету оцінку мотивації абітурієнта до вступу на навчання, з'ясування рівня фахових компетенцій; комплексну перевірку знань абітурієнта та його розуміння змісту базових фінансово-економічних дисциплін («Мікроекономіка», «Макроекономіка», «Економіко-математичне моделювання (Економетрика)», «Фінанси», «Страхування», «Гроші та кредит», «Бюджетна система», «Податкова система», «Інвестування», «Фінансовий аналіз»), визначення готовності вступника до зусоння фахових навчальних програм магістерського рівня.

Мінімальний для допуску до додаткового фахового вступного випробування за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» **середній бал додатка до диплому** для випускників, які здобули освітній ступінь бакалавра чи освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста за іншою спеціальністю (напрямом підготовки), **має бути не нижчим за 65 балів.**

Додаткове фахове вступне випробування за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» проводиться у **формі співбесіди**, що полягає в обговоренні з абітурієнтом питань (до п'яти) з переліку, запропонованого для підготовки.

Тривалість співбесіди з кожним абітурієнтом – до 20 хв.

II. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ДОДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Сутність і функції грошей.
2. Закон грошового обороту.
3. Поняття валютного курсу.
4. Девальвація та ревальвація національної грошової одиниці.
5. Поняття інфляції: види та форми інфляції.
6. Поняття кредиту та кредитного ринку.
7. Міжнародний кредитний ринок.
8. Поняття бюджетної системи та бюджетного устрою України.
9. Сутність та класифікація доходів та видатків бюджету.
10. Дефіцит державного бюджету.
11. Поняття, функції та класифікація державного боргу.
12. Сутність та види податків.
13. Функції та призначення фінансів.
14. Фінансова система держави та її структура.
15. Сутність, завдання і принципи фінансової політики.
16. Класифікація фінансового ринку.
17. Характеристика основних операцій на фінансовому ринку.
18. Сутність і значення фінансового аналізу.
19. Аналіз майна підприємства.

20. Аналіз капіталу підприємства.
21. Аналіз основних показників ліквідності підприємства та їх характеристика.
22. Основні показники оцінки рентабельності.
23. Оцінка ризиків та визначення можливості їх страхування.
24. Визначення збитку і страхового відшкодування в майновому страхуванні.
25. Франшиза в страхуванні та її види.
26. Державне регулювання та нагляд за страховою діяльністю в Україні.
27. Загальні поняття про багатофакторну регресійну модель.
28. Сутність методу найменших квадратів для оцінки невідомих параметрів регресійних моделей.
29. Алгоритм перевірки параметрів моделі на статистичну значимість за t-критерієм Ст'юдента.
30. Поняття перевірки регресійних моделей на адекватність за R-критерієм Фішера.
31. Визначення дисперсії перетину та нахилу в простій лінійній регресійній моделі.
32. Поняття про коефіцієнт детермінації та оцінений коефіцієнт детермінації.
33. Поняття про критерій Дарбіна-Уотсона (B\U -критерій).
34. Які класичні припущення необхідні для того, щоб отримати ВДЗЕ-оцінки (тобто найкращі, незміщені, лінійні оцінки) невідомих параметрів регресійних моделей.
35. Поняття ВВП (ВВП) як основного показника оцінки результатів економічної діяльності держави.
36. Безробіття: основні визначення та вимірювання. Різновиди безробіття.
37. Поняття інфляції. Види інфляції.
38. Попит та пропозиція. Ринкова рівновага.
39. Еластичність попиту. Основні фактори еластичності попиту.
40. Типи ринкових структур, їх характеристика.
41. Аналіз і оцінка ефективності фінансових інвестицій.
42. Порядок формування портфеля цінних паперів.
43. Методи оцінки інвестиційного проекту.
44. Методи державного регулювання інвестиційних процесів.
45. Напрямки інвестиційної політики держави.
46. Механізм формування бюджетних ресурсів.
47. Класифікація видів державних позик.
48. Форми державного кредиту.
49. Напрямки вдосконалення системи управління державним боргом в Україні.
50. Боргова криза.

III. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ДАТКОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Базилінська О. Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика. – К. : Центр навчальної літератури, 2008. – 328 с.
2. Базилінська О. Я. Макроекономіка: навч. посіб. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 442 с.
3. Базилінська О. Я., Мініна О. В. Мікроекономіка : навч. посіб./ за ред. О. Я. Базилінської. 2-е вид., доп. і перероб. – К : Центр навчальної літератури, 2004. – 351 с.
4. Борисенко В. Д., Кісетов Ю. В., Тубальцев А. М. Збірник задач зі страхування : навч. посіб. – Миколаїв : НУК, 2008. – 280 с.
5. Боди З. Финансы: [уч. пособие: пер. с англ.] / З. Боди, Р. Мертон. — М. : Вильямс, 2000. — 592 с.
6. Буй Т. Г. Податкова система : навч.-метод. посіб. – К. : НаУКМА, 2012. – 74 с.
7. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI.
8. Гроші та кредит / за ред. М. І. Савлука. – К. : КНЕУ, 2001.

9. Гроші та кредит / за ред. Б. С. Івасіва. - К. : КНЕУ, 1999.
10. Глушенко С. В. Гроші та кредит : конспект лекцій. – К. : Вид. дім «Кієво-Могилянська академія», 2007. – 86 с.
11. Глушенко С. В. Гроші. Кредит. Кредитний ринок. – К. : НаУКМА, 2015. – 204 с.
12. Глушенко С. В. Кредитний ринок: інститути та інструменти : навч. посіб. – К. : Вид. дім «Кієво-Могилянська академія», 2010. – 153 с.
13. Данілов О. Д. Фінанси підприємств у запитаннях та відповідях : навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 256 с.
14. Деньги и финансовые институты: тесты и задачи / под ред. И. Балабанова. – СПб. : Питер, 2000. – 192 с.
15. Долан Э. Дж., Кэмпбэлл К. Д., Кэмпбэлл Р. Дж. Деньги, банковское дело и денежно-кредитная политика. - М.; Л., 1991.- 560 с.
16. Кузьмін О. Є. Міжнародний фондовий ринок. Навчальний посібник-практикум. –К. : Ліра, 2013. – 200 с.
17. Лук'яненко І. Г., Краснікова Л. І. Економетрика : підручник. – К. : Тов-во «Знання», КОО, 1998. – 493 с.(з табл., граф.).
18. Мертенс А. Инвестиции : курс лекций по современной финансовой теории. – К. : Киевское инвестиционное агентство, 1997.
19. Мишкін Фредерік С. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків. – К. : Основи, 1998. – 208 с.
20. Опарін В. М. Фінанси Загальна теорія : навч. посіб. / В. М. Опарін. – 2-ге вид., доп. і перероб. – К. : КНЕУ, 2002. – 240 с.
21. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.
22. Прімерова О. К. Фінанси : навчально-методичний посібник. – К.: НаУКМА, 2012 – 76 с.
23. Романенко О. Р. Фінанси : [підручник. 4-е вид]. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 312 с.
24. Сайт Національного банку України. [Електронне джерело]. – Режим доступу: www.bank.gov.ua/doccatalog/document?id=66232
25. Сорока Р. С. Бюджетна система. – Львів: Львівський держ. ун-т внутр. справ, 2011. – 236 с.
26. Терещенко О. О. Фінансова діяльність суб'єктів господарювання : навч. посіб.– К. : КНЕУ, 2003. – 554 с.
27. Чала Н. Д. Бюджетна система. – К. : Знання, 2010. – 223 с.
28. Шелудько В. М. Фінансовий ринок: підручник. – 2-ге вид. – К. : Знання, 2008. – 535 с.
29. Шарп, У. Ф., Александер Г. Д., Бэйли Д. Б. Инвестиции. – М. : ИНФРА, 2004. – 1027 с.

Законодавча та нормативна база:

1. Бюджетний кодекс України: за станом на 12 січня 2012 р. / Верховна рада України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
2. Господарський кодекс України: за станом на 6 грудня 2012 р. / Верховна рада України. – [Електронне джерело]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загально-бов'язкове державне соціальне страхування» від 08.07.2010 № 2464-VI.
4. Податковий кодекс України: за станом на 17 грудня 2011 р. / Верховна рада України. – [Електронне джерело]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
5. Про банки і банківську діяльність: Закон України із змінами та доповненнями від 16.10.2012. [Електронне джерело]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.

IV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Додаткове фахове вступне випробування за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» має кваліфікаційний характер та оцінюється за шкалою: «склав/не склав».

У випадку, якщо абітурієнт не склав додаткове вступне випробування, він втрачає право брати участь у конкурсному відборі на спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування».

Оцінювання результатів додаткового фахового вступного випробування здійснюється за такими критеріями:

Оцінка за шкалою «склав/не склав»	Критерії оцінювання
СКЛАВ	Під час випробування абітурієнт виявив незалежне розуміння суті та змісту завдань/питань і виконав їх на високому рівні, не нижчому ніж достатній. Надані відповіді засвідчують опанування вступником базових знань та умінь з фахових дисциплін, здатність до аналізу та інтерпретації засвоєного матеріалу, володіння навичками логічного і послідовного викладу, показав високу загальну, й мовну культуру.
НЕ СКЛАВ	Відповіді абітурієнта не відповідають зазначеним вище критеріям. Під час випробування абітурієнт виявив незадовільний рівень знань та умінь з фахових дисциплін; не надав правильних відповідей на питання (тестові завдання тощо) або відмовився від відповідей; не засвідчив належного рівня підготовки до опанування освітньої програми магістерського рівня з обраної спеціальності.

Голова фахової атестаційної комісії

І. Г. Лук'яненко